

Mindfulness training bij volwassenen met Aandachttekortstoornis- Een gerandomiseerd, gecontroleerd onderzoek

Gepubliceerd: 09-09-2009 Laatste bijgewerkt: 06-05-2024

Het onderzoeken van de effecten op ADHD symptomen en comorbide stemmings- en angstklachten en de subjectief ervaren kwaliteit van leven, bij volwassenen met ADHD, van Mindfulness training in vergelijking met een wachtlijstcontrolegroep.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON33974

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Mindfulness training bij volwassenen met ADHD

Aandoening

- Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

aandachttekort stoornis, ADHD

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: aandacht, ADHD, Mindfulness

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- Conners' Adult ADHD Rating Scale-Investigator Rated: Screening Version (16)

waarvan de 18-item Total ADHD symptoom score de primaire uitkomstmaat is

Secundaire uitkomstmaten

Conners' Adult ADHD Rating Scale Observer Screening Version (CAARS-O-S)(16) 18

item total ADHD symptoom score, ADHD index, ADHD inattentive subscale, ADHD

hyperactivity/impulsivity subscale

Conners' Adult ADHD Rating Scale Self Report Screening Version (CAARS-S-S) (15)

18 item total ADHD symptoom score ADHD index, ADHD inattentive subscale, ADHD

hyperactivity/impulsivity subscale

Beck Depression Inventory (11) Totale BDI II-NL score

STAI anxiety (12,13) Totale STAI Anxiety score

Mindfulness vragenlijst (17) Totale Mindfulness Vragenlijst score

Outcome questionnaire (OQ) (15) Totale OQ score

Attention Network Test (ANT) 15 min (18) conflict effect, orienting effect,

alerting effect, Mean Reaction Time for Correct Trials

32 kanaals Electroencephalografie 60 min (EEG) (19,20) frequentiebanden; theta

power: 3,5-7,5 Hz; alpha power: 7,5-12,5 Hz; beta power: 12,5-25 Hz

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Aandachttekortstoornis met hyperactiviteit (ADHD) is een ontwikkelingsstoornis die meestal persisteert op volwassen leeftijd. ADHD gaat gepaard met een hoge psychiatrische comorbiditeit.

Er wordt gezocht naar niet-farmacologische behandelstrategieën die naast de medicamenteuze behandelingen een bijdrage kunnen leveren aan de behandeling van ADHD.

Mindfulness training is gericht op stressreductie en terugvalpreventie bij depressieve stoornissen en angststoornissen. Recent onderzoek maakt aannemelijk dat Mindfulness training ook de ernst van ADHD symptomen kan verminderen.

Doel van het onderzoek

Het onderzoeken van de effecten op ADHD symptomen en comorbide stemmings- en angstklachten en de subjectief ervaren kwaliteit van leven, bij volwassenen met ADHD, van Mindfulness training in vergelijking met een wachtlijstcontrolegroep.

Onderzoeksopzet

Het betreft een gecontroleerd, gerandomiseerd onderzoek met 96 patiënten met ADHD die na informed consent verdeeld worden over een mindfulness trainingsgroep (n=48) of de wachtlijstcontrolegroep (n=48). De behandelingen bestaan uit 12 wekelijkse groepsbijeenkomsten vervolgd door 2 bijeenkomsten elke 4 weken. Voor de primaire en secundaire uitkomstmaten worden bij aanvang en na afloop van de modules en 8 weken na afloop een follow up meting met diverse meetinstrumenten afgenomen; aandachtsfuncties en hersenactiviteit worden nader geobjectiveerd d.m.v. neuropsychologisch testonderzoek (ANT) en electroencephalografie (EEG). In de wachtlijstgroep wordt er geen follow up meting gedaan 8 weken na afloop van de modules.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trainingsprogramma conform het Mindfulness Bevorderende Cognitieve Therapie protocol, dat gebruikt wordt voor het voorkomen van een terugval bij depressie en ontwikkeld is door Teasdale, Williams, Segal. Dit protocol wordt aangepast voor de ADHD doelgroep en bestaat uit 12 wekelijkse bijeenkomsten van 2,5 uur en 2 bijeenkomsten elke 4 weken in plaats van 8 bijeenkomsten van 2,5 uur en is aangevuld met educatieve informatie over ADHD.

Inschatting van belasting en risico

Tijdsinvestering:

Mindfulness groep: 7,5 uur voor het 3 maal 2,5 uur: CAARS investigator interview, invullen van meetinstrumenten en het uitvoeren van neuropsychologische test en EEG meting naast 35 uur voor deelname aan de 14 trainingsbijeenkomsten van 2,5 uur gedurende 20 weken. 60 uur voor het

beoefenen van Mindfulness vaardigheden gedurende 20 weken

Totaal: 102,5 uur

Voor wachtlijstgroep: 5 uur voor het 2 maal 2,5 uur: CAARS investigator interview, invullen van meetinstrumenten en het uitvoeren van neuropsychologische test en EEG meting gedurende 20 weken.

Totaal: 5 uur

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Reinier Postlaan 10
6500 HB Nijmegen
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Reinier Postlaan 10
6500 HB Nijmegen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen

(Inclusiecriteria)

Leeftijd 18 jaar of ouder

Diagnose ADHD volgens DSM IV criteria (een of andere subtype van ADHD)

Beheersing van de Nederlandse taal

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

middelen misbruik/afhankelijkheid in de afgelopen 6 maanden

aanwezigheid van psychotische stoornis, mentale retardatie, ernstige borderline stoornis of antisociale persoonlijkheidsstoornis, gedragstoornissen en chronische suicidaliteit of automutilatie

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	14-09-2009
Aantal proefpersonen:	96
Type:	Werkelijke startdatum

In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Registratie:	Geen registratie
--------------	------------------

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 09-09-2009

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL25843.091.09